

Изм. № ...../.....2019 г.

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КЕВР

Д О К Л А Д
от
дирекция „Природен газ“ и
дирекция „Правна“

Относно: *Проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено писмо с вх. № Е-15-45-21 от 27.02.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД, съдържащо предложения за изменения на Правила за търговия с природен газ (ПТПГ), Правила за балансиране на пазара на природен газ (ПБППГ) и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс (Методиката, МОДТД), във връзка с отпадане на режима на балансиране при временни мерки съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносни мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента).

Във връзка с внесените предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката, с писмо с изх. № Е-15-45-21 от 05.03.2019 г. е изискано „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи в КЕВР предложенията за изменение на Методиката в режим „проследяване на промените“, както това е направено по отношение предложенията за промени на ПТПГ и ПБППГ, и мотиви и аргументи, обосноваващи направените конкретни предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката.

С писмо с вх. № Е-15-45-21 от 08.03.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило Методиката в режим „проследяване на промените“ и кратка обосновка на предложенията за изменение на ПТПГ, ПБППГ и МОДТД, съдържаща общо изброяване на основните промени, които според дружеството съответстват на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 след отпадане на режима на балансиране при временни мерки. Конкретни мотиви за направените предложения за изменения на ПТПГ са представени от „Булгартрансгаз“ ЕАД по електронна поща на 14.03.2019 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е уведомило, че предложението за изменение на ПТПГ е консултирано предварително със заинтересованите лица в периода 31.01.2019 - 13.02.2019 г. В резултат са получени становища от „Булгаргаз“ ЕАД, „МЕТ Енерджи Трейдинг България“ ЕАД и Асоциация на търговците на електроенергия в България (АТЕБ). Постъпилите предложения са взети предвид от „Булгартрансгаз“ ЕАД по целесъобразност и са отразени в представения проект на изменение на ПТПГ.

Със Заповед № 3-Е-32 от 11.03.2019 г. е сформирана работна група, която да извърши преглед и анализ на предложенията за изменение и допълнение на ПТПГ с оглед установяване съответствието им с изискванията на Закона за енергетиката и относимите разпоредби от действащото европейско законодателство, като изготви доклад и проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ), КЕВР приема правила за търговия с природен газ по предложение на енергийните предприятия, както и технически правила на съответните мрежи и системи, включващи правила за сигурност и надеждност. На основание чл. 173 от ЗЕ, сделките с природен газ се извършват въз основа на писмени договори при спазване на разпоредбите на ЗЕ и на ПТПГ, приети от Комисията. В съответствие с чл. 173, ал. 2, чл. 176, ал. 5, чл. 180, чл. 187, ал. 4 и чл. 188 от ЗЕ с ПТПГ се регламентират: редът и начинът за администриране на сделките с природен газ; условията и редът за сключване на сделки с природен газ за балансиране на пазара; редът за смяна на доставчик на природен газ; условията и редът за обслужване на средствата за търговско измерване и други.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е направило предложения за изменение и допълнение на: разпоредбите от Глава втора „Сделки с природен газ“ от ПТПГ с оглед отпадане на понятието балансър, въвеждане на нова фигура на пазара на природен газ - оператор на платформа за търговия и съответно общи задължения на оператора в тази връзка да я разработва, поддържа и управлява съгласно Правила за работа на организиран пазар на природен газ; разпоредбите от Глава трета „Балансиране на пазара на природен газ“ относно определяне на начина за покупка и продажба на природен газ за балансиране и на платформа за търговия. В Глава четвърта „Разпределение на пренесените количества“ от ПТПГ са предложени промени във връзка с процедурите за разпределение на количествата природен газ по приоритет чрез въвеждане на предварителен протокол и електронен протокол между всички ползватели на един пункт, както и разпределение на измерените количества пропорционално на последните потвърдени от оператора на газопреносна мрежа заявки за съответния газов ден. Създава се дефиниция за „платформа за търговия“ в Допълнителната разпоредба на ПТПГ. Дружеството посочва като мотиви за направените предложения за изменения и допълнения на ПТПГ отпадане на режима на балансиране при временни мерки и необходимостта от изпълнение в цялост на Регламент (ЕС) № 312/2014.

Предложенията на „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение и допълнение на ПТПГ, които са счетени за правилни и обосновани, както и тези на работната група, са отразени в изготвения проект на Правила за изменение и допълнение на ПТПГ (ПИД на ПТПГ), както и в таблица, приложение към доклада, съдържаща мотиви относно приемането или отхвърлянето на предложенията. Направени са изменения и допълнения на ПТПГ в следните насоки:

1. Въвежда се възможността за извършване на сделки с природен газ на електронна платформа за търговия, съответно фигурата „оператор на платформа за търговия“. В тази връзка е предвидено изменение на чл. 4, ал. 2 от ПТПГ, съгласно която платформата за търговия се разработва, поддържа и управлява от оператор на платформа за търговия, съгласно Правила за работа на организиран пазар на природен газ. В съответствие с член 22, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014, е предвидено платформата за търговия да се определя от оператора на газопреносната мрежа и да се одобрява от КЕВР. Във връзка с описаните изменения, в Допълнителната разпоредба на ПТПГ е въведена дефиниция за „платформа за търговия“, която отразява дефиницията по член 3, параграф 4 от Регламента.

2. В минималните изискуеми реквизити на договорите за пренос на природен газ по газопреносна и газоразпределителна мрежа по чл. 5 от ПТПГ се включват редът и условията за сключване на вторични сделки с капацитет, с оглед ясна регламентация на тези сделки на платформата за резервиране на капацитет.

3. Навсякъде в ПТПГ терминът „балансър“ се заменя с „оператор на газопреносна мрежа“, което е в съответствие със ЗЕ и е обосновано предвид липсата на фигурата „балансър“ в Регламент (ЕС) № 312/2014. Съгласно Регламента, оперативното и търговското балансиране се извършват от оператор на преносна система, който извършва дейности за поддържане на мрежата в експлоатационни граници чрез извършване на дейности по физическо компенсирание на търговските дисбаланси и е отговорен за

финансовото изчистване на възникналите индивидуални търговски дисбаланси. В тази връзка се заличава и дефиницията за „балансиор“ в § 1, т. 3 от ДР на ПТПГ.

4. В чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от ПТПГ, са направени редакционни промени с оглед яснота и прецизиране на разпоредбите.

5. С цел избягване на дублиране на правни норми в различни нормативни административни актове, се изменя разпоредбата на чл. 18, ал. 3, чрез препратка към Правилата за балансиране на пазара на природен газ, в които подробно са регламентирани действията на оператора на газопреносна мрежа по балансиране.

6. Глава трета, Раздел III „Временни мерки за балансиране до достигане на достатъчна ликвидност на пазара и създаване на действаща борса за енергия“ се отменя, предвид факта изтичане на максимално допустимия срок за прилагане на временни мерки по член 47-50 от Регламент (ЕС) № 312/2014.

7. В чл. 22, ал. 2 от Глава четвърта „Разпределение на пренесените количества“, е предвидена нова процедура и ред за разпределение на количества по приоритет, а именно: Въвежда се предварителен протокол между ползвателите, чрез който ползвателите могат предварително да определят пропорцията за ежедневно разпределение в определен период. Следва възможността за разпределяне на количествата съгласно електронен протокол между всички ползватели на пункта, подаван чрез платформата за търговско диспечиране. Уточнява се, че протоколите се считат за валидни само при посочените условия. С най-нисък приоритет остава процедурата за разпределение на измерените количества пропорционално на последните потвърдени от оператора заявки за съответния газов ден.

8. В чл. 29 от Глава шеста „Комуникации. Обмен на информация“, се въвежда задължение за ползвателите да осигурят за своя сметка техническо оборудване и софтуер за обмен на данни освен с оператора на газопреносна мрежа и с оператора на платформа за търговия, като в тази връзка е предвидено видът комуникация, начинът на обмен на данни и достъпът до тях да се определят съответно и от оператора на платформа за търговия.

1. Причини, които налагат приемането на ПИД на ПТПГ:

Необходимостта от изменение и допълнение на ПТПГ е с оглед отпадане на режима на балансиране при временни мерки, прилагани от оператора и одобрени от КЕВР с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. и Решение № ВМ-1 от 17.05.2018 г. Съгласно член 45, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 312/2014, в доклада за прилагане на временни мерки се предвижда отмяната им най-много пет години след влизането на регламента в сила, т.е. максималният срок за прилагането им е до 15.04.2019 г., след което регламентът следва да бъде прилаган в неговата цялост.

2. Целите, които се поставят:

Проектът цели постигането на пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014 в неговата цялост, по-конкретно изпълнение на изискванията на член 7 за предлагане на краткосрочни стандартизирани продукти и член 10 за въвеждане на платформа за търговия.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на ПИД на ПТПГ не е обвързано с разходи за държавния бюджет, поради което не се изисква финансова обосновка.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемане на ПИД на ПТПГ ще се осигури прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и създаване на условия за оператора на газопреносна мрежа и за всички пазарни участници да сключват сделки за краткосрочни стандартизирани продукти чрез платформа за търговия. С прилагането на измененията и допълненията на ПТПГ се очаква да се осигури възможност за предлагане на природен газ за покупка и продажба чрез пазарни механизми, така че ползвателите на мрежата да могат да балансират балансовите си портфейли ефикасно, а операторът на преносната система да може да използва гъвкавите продукти за природен газ при балансирането на преносната

мрежа. Това се очаква да доведе и до повишаване ликвидността на пазара и прозрачност на пазара на природен газ при сделки с краткосрочни продукти.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПТПГ осигурява спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

Във връзка с гореизложеното, при одобряване от страна на КЕВР на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ, следва да бъде проведена процедурата съгласно Закона за нормативните актове, Административно-процесуалния кодекс и ЗЕ. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотиви, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта и на заинтересованите лица да бъде предоставен поне минималният законоустановен срок за изразяване на становища и предложения по проекта.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 14, чл. 21, ал. 1, т. 9, във връзка с чл. 173, ал. 1 от Закона за енергетиката, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме Комисията да вземе следните

РЕШЕНИЯ:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ;**
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ, като датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;**
- 5. Да публикува проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.**

Приложения: 1. Проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ;
2. Таблица с предложения, с мотиви за приемането или отхвърлянето им.